

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Qvæstio CXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

modorum percussio fiat, qui cœcitate fuerit percussus, nihil omnino videbit. Quare si Sodomitas, quando Genesios decimonono ab Angelis cœcitate sunt percussi, ita ut ostium Lothi videre non possent, reliqua videbant, ut multi volunt, neutro modo percussi sunt: sed Deo ad petitionem Angelorum non concurrente concursu generali ad elicendam visionem ostij, & partium ostio propinquarum. Percussio autem illa Angelis tribuitur, eò quòd ad preces eorum facta sit: quemadmodum quando Deus sanat ad preces alicuius Sancti viri, Sanctus simili modo dicitur suis orationibus facere miraculum. At tamen, si textum attentè legas, ex eo non constat Sodomitas, quando percussi sunt cœcitate, vidisse res alias. Illa autem alia percussio qua 4. Regum 6. Syri illi cœcitate sunt percussi, quos Elisæus duxit in Samariam, cum à Deo narretur fuisse facta, fieri potuit etiam hoc postremo modo, & multis aliis diuina potentia possibilibus.

Notat Augustinus decimo octauo de Ciuitate Dei, capite octauo, apparitionem, qua homo arte demonis apparet aliquando bestia, ut de sociis Vlyssis fertur, semper esse delusionem, aut ex parte potentia organive videntis, aut ex parte obiecti: eò quòd daemon ex aère, aut aliqua alia re, circumponit homini corpus phantasticum bestiae: neque enim daemon facultatem habet, ac potentiam aptandi membra hominis in figuram bestiae, sed solus Deus, ut Augustinus loco citato ait. Vtrum autem id re ipsa in Nabuchodonosore effecerit, ut sacra historia Danielis quarto sonare videtur. Nostra sententia affectio corporis illius in bestiae temperamentum fuit commutata, itémque figura quadam ex parte, sensusque internos hand dissimiles brutis habuit, & instar quadrupedum incessit, atque sonum dente carpsit. Diuina autem virtute rationalis ipsius animus sub ea corporis habitudine fuit conseruatus.

QVÆSTIO CXII.

De missione Angelorum.

DISPUTATIO VNICA.

Angeli ad nos mittuntur.

NGELOS non solum mitti, sed & in ministerium mitti, dogma fidei est, ut patet ex illo ad Hebræos primo: *Omnes sunt administratorij spiritus, in ministerium missi.* Aduerte tamen cum mittuntur ad nos, non tam nobis, quam Deo ministrare in bonum nostrum. Habent enim se comparatione nostri, non secus ac se haberent dux, aut comes aliquis, qui tamquam pedagogus, aut defensor constitutus esset à rege alicui de infima plebe. Dux namque ille, aut comes in defendendo homine de infima plebe, non tam minister hominis illius diceretur, quam regis, qui id imperasset, esto dux ille, aut comes pro sua bonitate ad id se offerret regi, in bonum illius, quem defendendum, ac adiuuandū susciperet: prorex etiam, qui alios iussu Regis gubernat ac defendit, non tam minister eorum, quam Regis, ad cuius Imperium id facit, dicendus est. Passim tamen apud Patres inuenies, Angelos nobis ministrare, ministroque nostros à Deo constitutos esse quod modo à nobis explicato intelligendum est.

A Est verò controuersia inter Doctores, num omnes Angeli ad nos mittantur. Diuus Thomas hoc loco articulo secundo, & duobus sequentibus, consonè ad Gregorium homilia trigesima quarta in Euangelia, & ad Dionysium octauo & decimotertio de cœlesti Hierarchia affirmat, non omnes Angelos ad nos mitti, sed solum eos, qui sunt in quinque inferioribus choris: ex quatuor verò superioribus choris, nempe Seraphinis, Cherubinis, Thronis, & Dominationibus, neminem ad nos vnquam fuisse missum, ut vel nomina ipsa, tam quinque ordinum inferiorum, quam quatuor superiorum ordinum, satis indicant: illa namque à ministeriis, quæ Angeli apud nos exercent, sunt imposta: hæc verò non item. Alij affirmant, quamuis regulariter solum ex ordinibus inferioribus mittantur ad nos Angeli: aliquando tamen ad aliqua maioris momenti præstanda, ex superioribus etiam ordinibus aliquos mitti consueuisse.

B Sit tamen hac in re prima conclusio. Vel ad nos, vel ad nunciandum & reuelandum aliis Angelis aliqua ad salutem & bonum nostrum, omnes vnuersum Angeli mittuntur. Hæc est Diui Bonauenturae in secunda distinctione decima, articulo primo, quaestione secunda, estque communiter ab Scholasticis in eadem distinctione recepta. Iuxta eam conciliatur grauissima Dionysij autoritas asserentis locis citatis, Angelos superiorum ordinum non mitti ad nos, cum autoritate Pauli ad Hebræos primo vnuersum de Angelis affirmantis: *Omnes sunt administratorij spiritus, in ministerium missi propter eos, qui hereditatem capiunt salutis.* Affirmat quidem Paulus: *omnes Angelos in ministerium mitti propter eos, qui hereditatem capiunt salutis.* Cum enim de ratione missionis sit, ut missus sit à mittente, & vt ibi esse incipiat, quo mittitur, saltem noto modo ab eo, quo antea ibi erat, ut quaestione quadragesimatertia explicatum est, Angeli verò superiores iussu, & ordinatione diuina inferioribus reuelent mysteria, per eamque reuelationem nouo modo, per nouumve effectum esse incipiant in Angelis inferioribus, quibus ea reuelant: sanè rectè colligitur, superiores Angelos mitti à Deo ad inferiores: & cum id totum ad nos bonumque nostrum ordinetur, ut ea ratione facilius hereditatem capiamus salutis: consequens profectò est, vt propter eos mittantur, qui hereditatem capiunt salutis, esto non ad eos mittantur: quare sententia Dionysij & Gregorij nequaquam cum verbis Pauli pugnat.

C Secunda conclusio. Angeli quatuor superiorum ordinum regulariter non mittuntur ad nos. Hæc est de mente Dionysij, cuius autoritas hac de re maxima profectò est, eamque indicant nomina ipsa quatuor illorum ordinum, colligiturque ex ratione distinguendi illos quatuor ordines à quinque reliquis, quam quaestione 108. tradidimus.

F Tertia conclusio. Ad quædam maximi ponderis & momenti obeunda, aut denuncianda, Angeli superiorum ordinum, etiam de numero Seraphinorum, mittuntur ad nos. In hanc conclusionem inclinant Scotus, Durandus, Gabriel, & plerique alij in secunda distinctione decima, potèstque confirmari ex illo Isaia sexto: *Volauit ad me vnus de Seraphim.* Hunc tamen locum altero duorum modorum interpretatur Dionysius, capite decimo

Num ex omnibus ordinibus ad nos mittantur.

1. conclusio.

2. conclusio.

3. conclusio.

Seraphinus qui Isaiam ignito calculo mundauit, ex quo ordine fuerit.

decimotertio cœlestis Hierarchiæ. Vno, vt Angelus ille fuerit inferioris Hierarchiæ & ordinis: dicatur verò *Seraphim* ab effectu, quia scilicet inflammavit Isaiam. Altero, vt visio facta sit quidem ministerio inferioris Angeli, & similiter mundatio & inflammatio: attamen quia ex præscripto & reuelatione prius per Seraphinum facta Angelo inferiori, nominèque Seraphini inflammatio illa & mundatio facta est, tribuitur Seraphino, licet immediatè fuerint executioni mandata per Angelum inferiorem. Sicut quod Episcopus per Diaconum exequitur, Episcopo tribuitur.

Potest deinde eadem conclusio confirmari, quia Genesis tertio cum Deus primos parentes de Paradiso eiecit, dicitur: *Et collocauit ante Paradisum voluptatis Cherubim*. Præterea Michaël, Gabriel, & Angelus ille, qui ad confortandum Christum Dominum in hortum missus est, sanè de numero Seraphinorum videntur esse, iuxta ea quæ quæstione 108. dicta sunt: licet enim ad communia quæque obeunda & denuncianda mittantur Angeli de inferioribus ordinibus: attamen ad maxima, & ad insignes admodum personas, vt ad denunciandum Virgini Deiparæ mysterium incarnationis, & ad confortandum Christum, sanè de Seraphinis mitti videntur: nec aliud decebat. Alicui etiam Seraphinorum vniuersalis totius Ecclesiæ cura videtur demandata: hic autem est Michaël, qui, vt quondam princeps erat synagoga, vt Daniel decimo habetur, sic modò princeps creditur Ecclesiæ Christianæ. Ad conferendam etiam legem filiis Israël, atque ad ministerium denunciandum Prophetis præcipua quæque, si non de Seraphinis, certè de superioribus ordinibus videntur delegari Angeli, neque hoc est præter ordinem, aut supra ordinem in Angelis statutum, vt hoc loco vult Diuus Thomas, sed iuxta ordinem ipsum: ad diuinam quippe sapientiam & prouidentiam spectat eum ordinem statuere, vt ad communia de inferioribus ordinibus ad nos mittantur, ad præcipua verò, & ad insignes admodum personas, mittantur etiam de superioribus. Quia verò hæc perpauca sunt comparatione multitudinis Angelorum superiorum ordinum, dicendum est, non omnes vniuersim Angelos superiorum ordinum ad nos mitti, sed de singulis ordinibus aliquos, idque admodum rarè. Quare hæc etiam potest esse interpretatio illius dicti Pauli ad Hebræos primo: *Omnes sunt administratorij spiritus in ministerium missi, &c.* vt distributio sit, non pro singulis generum, seu ordinum, sed pro generibus singulorum, loquaturque de missione ad nos, quasi sit sensus: de quolibet ordine Angelorum mittuntur in ministerium propter eos qui hereditatem capiunt salutis. Dionysius verò quando affirmat, solum mitti ad nos de inferioribus ordinibus, intelligit, vt plurimum, atque ad communia quæque, ad quæ Angeli ad nos mitti consueverunt.

Angelos affisere variè exponitur.

Vterius quæritur, verum Angeli omnes affisere. Dicendum est, affisere, posse sumi tribus modis. Primò, vt sit idem, quod frui diuino conspectu. Hoc modo commune quid est omnibus Angelis bonis, tam iis, qui mittuntur, quam iis, qui non mittuntur. Secundo ita, vt illi soli affisere dicantur, ad quos vel non pertinet mitti, vel admodum rarè, & ad maxima quæque obeunda, aut denuncianda, sed eorum munus sit

A accipere à Deo reuelationes, & eas aliis denunciare. Hoc modo soli Angeli quatuor primorum ordinum dicuntur affisere. Tertio, vt affisere distinguatur contra mitti, quasi Angeli dum non mittuntur, sed simul cum aliis sunt in cœlo Empyreo, fruente diuino conspectu, ac expectantes diuinam missionem, dicantur affisere: quando verò absentes sunt à cœlo Empyreo: à Deo optimo maximo missi, non dicantur affisere illo modo, nempe in loco beatis peculiariter deputato, in quo velut in aula regia sedes sunt beatorum. Iuxta hæc exponi possunt varia Scripturæ sacræ testimonia.

B Vltimò quæritur, verum quidam ex Angelis alios mittant? Respondendum est, auctoritate propria nullum Angelum mittere alium: auctoritate verò delegata atque à Deo accepta vnum mittere alium. Hoc modo Zachariæ secundo Angelus, qui cum Zachariæ loquebatur, dixit ad alterum Angelum: *Curre, loquere ad puerum istum, &c.* videturque proprium Dominationum mittere Angelos inferiores, distribuereque illis ministeria in particulari, quæ speciatim à quibus sint exquenda.

QUESTIO CXIIII.

De custodia Angelorum.

DISPUTATIO VNICA.

B Angelis homines custodiri, est de fide. Pater ex illo Matthæi decimo octauo: *Angeli eorum semper vident faciem Patris mei*. Ad Hebræos primo: *Omnes sunt administratorij spiritus, in ministerium missi, propter eos qui hereditatem capiunt salutis*. Psalmo trigesimalotercio: *Immitte Angelus Domini in circuitu timentium eum, & eripiet eos*. Psalmo nonagesimo: *Angelus eius Deus mandauit de te, vt custodiam te, &c.* Vt enim Deus hostes inuisibiles ad eorum exercitium, & probationem hominibus permittit: sic etiam concedens erat, vt tanquam protectores, defensores, ac adiutores, inuisibiles Angelos eidem conficeret, qui corpus & animam ab hostibus inuisibilibus protegerent, liberumque hominis iuuarent arbitrium.

Quòd autem vnusquisque homo suum peculiarem Angelum habeat custodem, licet non sit de fide, est tamen communis sententia Sanctorum, atque Doctorum. Inter alios verò Hieronymus in illud Matthæi decimo octauo: *Angeli eorum semper vident faciem Patris mei*: Magna, inquit, est dignitas animarum, vt vnusquisque ab ortu sua natiuitatis in sui custodiam habeat Angelum sibi deputatum. Chrysostomus in eundem locum homilia sexagesima in Matthæum: *Manifestum, inquit, est, quia omnes sanctos Angelos habent*. & tam eo loco quàm in imperfecto homilia quadragesima ipse, aut quicumque alius eius operis auctor, exponens locum illum: *Et septem circumdedit eum* idem probat variis Scripturæ testimoniis. Idem docent Basilii in illud Psalmi quadragésimi: *Et dominabuntur eorum relictis in matutino*, & homilia secunda de laudibus ieiunij: libro tertio aduersus Eunomium in principio, & alibi. Iudoris